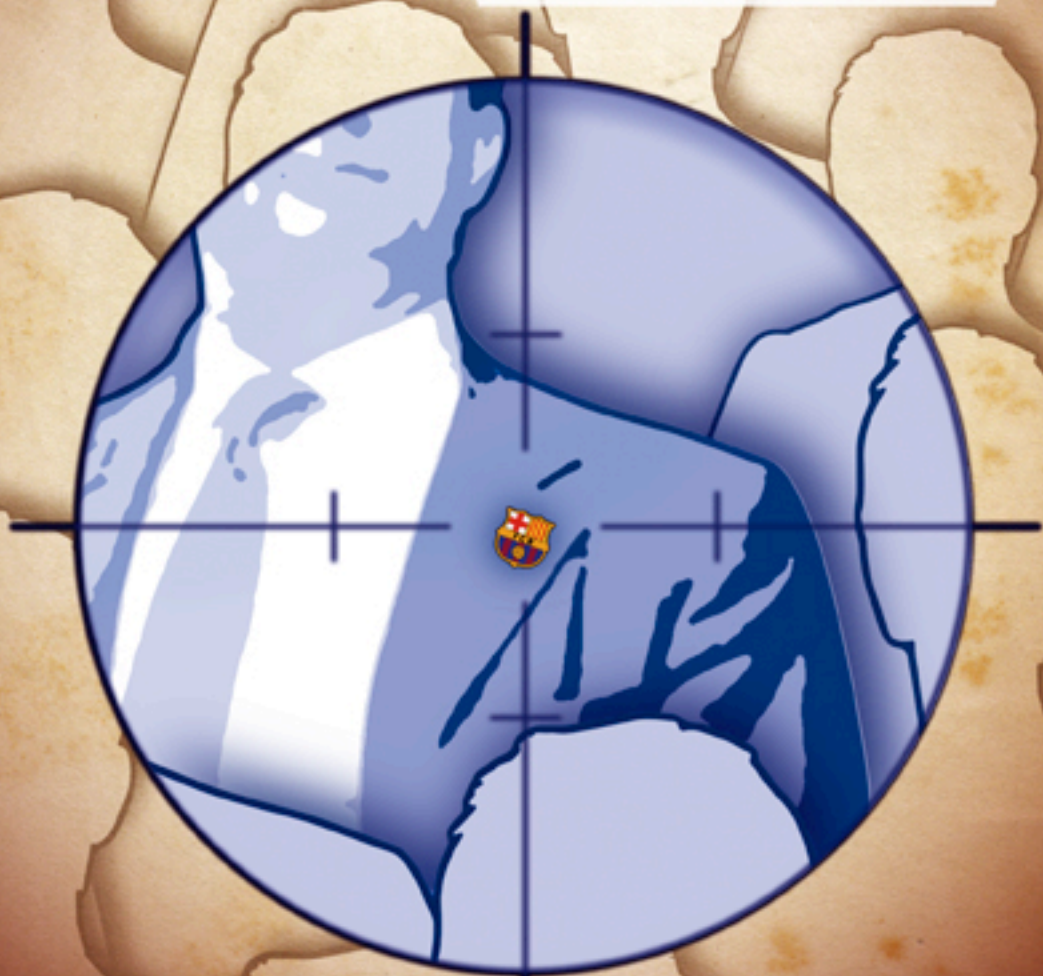


SEBASTIÀ
BENNASAR

MATEU
EL PRESIDENT



Notes de color



Notes de Color — 27

MATEU EL PRESIDENT

SEBASTIÀ BENNASAR

Cossetània
EDICIONS





Primera edició: novembre del 2009

© Sebastià Bennasar
© Cossetània Edicions

Edita: Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-9791-498-7

Dipòsit legal: B-38.122-2009





No ens hem pas d'enganyar:
l'honradesa és un luxe caríssim.

JOAN FUSTER

Als amics.

*Al Javier, entre tantes coses,
per haver-me fet llegir Buzzati.*





I. PUTA BUTANER

—Maria, ha vingut el butaner?

—No. He estat tot el matí esperant-lo i no ha comparegut. Com vàreu quedar?

—Que vendria ahir horabaixa. Com pot ser tan fill de puta?

Mentre baixava les escales d'una revolada, vaig poder sentir la meva filla que em deia que ens veuríem al vespre, que se n'anava a la Universitat. No en vaig fer ni cas. Darrerament, no es podia dir que la nostra conversa fos gaire fluida.

Vaig passar pel carrer del Cometa, vaig sortir a la plaça del Regomir, on els petats de sempre aprofitaven aquella mica de sol del migdia, i amb quatre gambades em vaig plantar al carrer Ample.

Sabia que ben sovint els pakistanesos que reparteixen el butà deixen el camió als voltants de la plaça de la Mercè i des d'aquí duen a peu la mercaderia. Pregonant-la a crits o picant contra les bombones de vint-i-cinc quilos, que de sol a sol puguen per escales amb esglaons infectes. Era qüestió d'esperar.

Deu minuts després va comparèixer l'Asmir. Era l'home que s'encarregava del repartiment al meu carrer. Era l'home que el dia abans m'havia promès que passats deu minuts tornava. Era el responsable que aquell matí m'hagués dutxat amb aigua freda, una cosa que sempre havia odiat, però especialment en els mesos d'hivern, just a punt d'entrar al desembre. Quan em va veure, va canviar el rostre rialler i es va preocupar. Per collons, hauria de passar per davant meu. I ja anava pensant les excuses.



—Hola, amic, que estàs molt enfadat?

—Depèn del que per a tu sigui «molt».

Vaig esperar que aquell home descarregués les bombones buides al camió.

—Supòs que ara vendràs amb mi i em pujaràs les maleïdes tres bombones de butà que et vaig demanar ahir, no?

—No, amic, ara no puc, ara hem d'anar a fer el canvi de bombones del matí, si no, s'enfadaran de valent, els nostres caps. Vindré avui a la tarda...

—A mi me la duen fluixa, els vostres caps. Jo necessito el butà ara mateix. I quan dic ara és ara.

—Ara no pot ser, amic.

—Jo crec que sí.

Quan em vaig obrir l'americana i va veure la culata de la pistola reglamentària, l'Asmir va agafar tres bombones de butà plenes i les va començar a col·locar en un carretó. De l'interior del vehicle va sortir un crit que ens devia dir de tot manco guapo en un urdú correctíssim i del tot incompreensible. Quan el conductor va davallar del camió de repartiment fet una fúria, també es va trobar amb aquella obertura d'americana tan fatxada i que tant impressionava. La meva. Va tornar a pujar, no va dir res, i es va disposar a esperar tranquil·lament que l'Asmir tornàs amb les tres bombones buides i els quaranta-cinc euros que costaven les plenes després de l'enèsima pujada del preu dels combustibles. A aquell pas aviat tots ens convertiríem en ecosocialistes. Ni Crist no podria posar l'estufa en marxa. Sort que amb tant d'escalfament global els hiverns ja no duraven gaire a Barcelona. I si començaven les restriccions d'aigua, ni tan sols ens dutxaríem. *Eau de sobac*. Com al metro, vaja.

La tornada de cap a casa fou silenciosa. Vaja, tan silenciosa com podia ser fer-la acompanyat d'un butaner mig cagat carretejant les bombones pel desballestat centre antic de Barcelona. Com a mínim no ens vàrem dir ni una puta paraula. Vaig obrir la porta de casa, vaig fer passar l'Asmir el primer i, mig mogut pel remordiment, mig emprenyat per la pressa, vaig agafar una de les bombones i vaig enfilat escales amunt. S'havia de reconèixer que aquell desgraciat es guanyava bé els sous que li pagaven per cada bombona. Pesaven com un dimoni. I això que jo, malgrat la quarantena llarga, encara em mantenia en forma, no fumava

i feia temps que de l'alcohol n'abusava cada cop manco. El gimnàs de la comissaria em servia per cuidar la línia i anava a peu sempre que podia. Però el butà pesa com un mort. I això que és un gas. Si arriba a ser un sòlid, s'esbucava l'escala.

Mentre l'Asmir feia el seu segon viatge i tornava a maleir els policies que mai no miraven la legalitat de les empreses subcontractades pel distribuïdor del gas, que feien que aquell home treballàs des de feia cinc anys sense contracte i totalment explotat, vaig rebostejar i la veïna del quart va baixar per l'escala esbrancant el seu marit, un sant, que la deixava parlar. Es varen aturar al meu replà.

—Ai, Jaume, quin consol tornar-te a tenir aquí al barri. Amb un policia com tu a l'escala tots estam molt més tranquils.

Vaig somriure com a resposta. Ves què hi podia fer... L'Asmir va pujar, va cobrar i, quan ja era a la porta a punt de marxar, em va dir si em podia fer una pregunta. No m'hi vaig negar.

—Hauries disparat, si no hagués volgut venir?

Li vaig tancar la porta a la cara, vaig engegar l'encalientidor, i a la fi vaig poder prendre la dutxa que tant necessitava. Les restriccions encara no havien arribat.



II. UN *GRUYÈRE* A SANTA CATERINA

Després de l'incident amb el butaner havia passat la millor tarda des que havia tornat de València. A poc a poc anava reorganitzant la meua vida, és a dir, anava obrint les caixes que havia duit del meu pis a la ciutat del Túria i m'anava fent la idea de viure de nou al meu cau barceloní, un bon grapat de metres per sobre del lloc per on passaven les antigues clavegueres romanes, entre el Cardus i el Decumanus, a la Barcino de sempre, la de tota la vida, la que ara es convertia en la ciutat multimerda encara que alguns la considerassin la ciutat multicultural.

Feia uns quants anys que havia comprat el pis contigu al que havia heretat dels pares. I tot i que hi havia fet les obres que havien reconvertit els pisos en un de sol, tal com havia estat originàriament la finca, allò no havia estat habitat mai. Quan vaig acceptar el trasllat a València, encara no hi havia hagut temps per al canvi. La meua filla es va quedar la part que fins llavors havíem ocupat els tres i es va negar a venir a València amb mi. Havia començat una carrera i volia acabar-la. I s'estimava més viure en aquell pis ple de records que no en cap altra banda. Un grapat de mesos després, quan jo ja havia començat a integrar-me a València, la casa ja gairebé no servava records de sa mare. Només alguna foto escampada aquí i allà, fotos que hi havien estat sempre, ni la Maria ni jo no enteníem gaire aquella mania de posar imatges dels morts que imperava en la nostra societat. Ara tornàvem a viure els dos plegats, però cadascú a la seva banda de casa. Només compartíem la cuina. I la porta d'entrada. Jo vivia encara enmig de caixes de llibres i ella en el seu ordre estricte. Perfectes. Una relació collonuda. Ens vèiem poc i així no



hi havia temps per barallar-se. Pocs pares de quaranta llargs podien dir el mateix. Potser així era millor. En el fons, els dos ens estimàvem. Érem l'únic que teníem. L'un i l'altre.

Aquella tarda, després de la dutxa, s'havia fet el silenci a la finca. Els nins del pis de dalt devien ser a escola, i aquell grapat d'hores el vaig invertir a estrenar la butaca orellera que havia instal·lat a la part del davant de la casa, la que dona al carrer, i a llegir tranquil·lament. Aquesta és la gràcia d'anar desfent les caixes d'un trasllat. Que mai no saps on pot aparèixer un tresor, en aquest cas en forma de William Faulkner i el seu soroll i la seva fúria. No us ho creureu, però Faulkner té molt més a veure amb els carrers de la Barcelona actual del que em pensava. Aquella incomprensió de Benji, aquella angoixa, aquell món que s'enfonsa. Barcelona és això, una ciutat que ja ha perdut tota la seva personalitat, un món que canvia per ser una altra cosa. Al Raval hi ha centenars de Benjis en potència. Sols que són persones de setanta o de vuitanta anys que ja no coneixen res del seu barri, que a poc a poc han anat veient com morien totes les persones amb qui podien mantenir una mínima conversa. Barcelona s'havia transformat molt més ràpid que la capacitat mental dels seus habitants per adaptar-se a aquells canvis. I allò provocava xocs. Faulkner. Ves qui ho hauria dit.

El que més m'agradava de la nova feina d'inspector dels Mossos d'Esquadra és que podia anar-hi a peu. Sortia de casa, travessava el carrer de la Comtessa de Sobradí, l'encreuament d'Avinyó on hi havia el quiosc de la senyora Carme, a qui li comprava cada dia un diari diferent:

—Vostè em té enganyada, mai no sé quin li he de preparar.

—Ai, senyora Carme, què seria la vida sense aquestes petites dosis de sorpresa?

—I tant!, senyor Fuster, apa, fins demà.

—Adéu, bon dia.

I continuava la meua marxa pel carrer dels Escudellers avall, la plaça George Orwell, anomenada del Trippi, normalment deserta a aquelles hores del matí, però que ben aviat s'ompliria dels clients que ens visitaven sovint a les cel·les que teníem a la comissaria, on els guardàvem una o dues nits i després ja tornaven al carrer, fins a arribar a la plaça del Teatre. Si hi havia algú sobre l'escultura d'en Pitarra, m'hi acostava,

treia la placa i el feia davallar, no fos cosa que enllardassin la figura d'un dels creadors teatrals més insignes que han donat les nostres lletres, travessava la Rambla, mirava a dreta i a esquerra intentant entrellucar alguns dels carteristes, trilers o proxenetes que s'hi passejaven, enfilava el carrer de l'Arc del Teatre fins a la cantonada inevitablement pixada del carrer de Lancaster i travessant-lo, travessava la seva humitat, retornava al carrer Nou de la Rambla, on m'esperava la comissaria de centre dels Mossos d'Esquadra, la meva nova destinació.

El Raval havia canviat molt en els darrers vint anys, massa. I si bé hi havia molta gent nostàlgica d'aquell famós districte cinquè, jo no n'era gaire. La misèria és com l'energia, ni es crea ni es destrueix, es transforma. I per això aquell barri combinava ara algunes de les infraestructures culturals capdavanteres de la ciutat, amb illes de cases igual de miserables que sempre d'on qui havia pogut marxar ho havia fet. Altres de més pobres havien vingut a ocupar uns pisos que en principi ningú no volia però amb els quals ara tothom especulava.

—Bon dia, inspector Fuster.

—Bon dia.

Vaig pujar les escales d'una revolada, diari a la mà, les claus del despatx a l'altra. Aquells instants del matí eren els que més em fascinaven, la comissaria mig buida, només els agents de portes, algun company del torn de nit que anava arreplegant... Tenia la taula plena de paperassa. Havia acceptat el traspàs de la Policia Nacional als Mossos pensant que hi hauria una reducció de fullaraca —com a mínim que es notés que era un cos policíac dirigit pels ecosocialistes, no fotem—, però continuava igual d'entrampat que a València. O encara més. A Homicidis hi ha una bona part de la feina que consisteix a examinar papers. Des de la premsa fins als informes d'entomologia dels forenses.

En el cadàver s'observen dos tipus de nidificacions diferents, d'un costat les larves de segona generació ens indiquen que el cadàver ja ha d'haver entrat en la seva segona fase de descomposició. El fet que la casa està tancada en ple mes de juliol i que el sol pegués de ple sobre el cadàver, ha accentuat el procés de ressecament. El tret va ser executat a boca de canó i l'explosió de la cara n'ha impedit la identificació.

Aquell era un dels casos que havien quedat sense resoldre l'estiu passat, entre altres coses perquè hi havíem actuat a petició dels veïns, alertats com estaven per la pudorada que desprenia el cadàver.

Des que havia arribat a la comissaria, i a l'espera de nous casos —no us penseu, no es produeixen homicidis cada dia—, me n'havien donat alguns dels antics, d'aquells que estaven a punt de tancar-se definitivament, per veure si amb una nova mirada, amb una perspectiva diferent, podíem arribar a aclarir alguna cosa. Però quan va sonar el telèfon vaig saber que començava l'acció.

—Al locutori que hi ha just davant del Mercat de Santa Caterina.

—D'acord, ara hi anam, no tocau res.

A la secció d'Homicidis hi havia una nova porra en marxa. Pel dissabte següent s'havia convocat una manifestació pel dret a decidir en matèria d'infraestructures i es tractava d'esbrinar quina xifra d'assistents diríem nosaltres, quina la Guàrdia Urbana, quina els organitzadors i quina acabarien publicant finalment els diversos diaris. Qui tenia més xifres encertades guanyava. Coses de policies.

—Anam cagant llets, que s'han carregat dos païos en un locutori de Santa Caterina.

No vaig tenir temps de sentir les imprecacions, si és que n'hi havia hagut. La subinspector Llinàs i els agents Martínez i Carmona varen seguir-me. Deu minuts més tard ja havíem arribat al lloc del crim. Hi havia dos companys de la Guàrdia Urbana, que eren els que s'encarregaven de mantenir més o manco l'ordre i els primers que havien arribat al locutori. Semblaven contents de veure'ns. Els de l'ambulància encara no havien arribat i els de la Científica i el jutge vés a saber on cony paraven.

Mentre Martínez i Carmona intentaven anar esbrinant què havia passat, la subinspector i jo entràrem al fons de la sala. Hi havia un tipus gran i fort, amb una d'aquelles jaquetes de cuir tipus Matrix, literalment encastat a la cadira des de la qual havia estat teclejant en un d'aquells ordinadors que jo considerava semipúblics. Per contra del que m'havia esperat, aquells estaven bastant nets, res a veure amb la higiene habitual d'aquest tipus de locals. Li havien clavats quatre trets i un altre s'havia carregat el monitor amb què havia estat treballant. És clar que també podia ser un dels orificis de sortida d'alguns dels que li havien disparat.



Tres al pit i un altre al cap. Per si hi havia hagut algun error. Trets fets de tan a prop que havien destrossat el cos d'aquell home, l'havien deixat convertit, literalment, en un *gruyère*. Des de dins del locutori hi havia una perspectiva inèdita i preciosa d'aquell mercat on jo vaig a comprar dos o tres cops per setmana. Casualitats de la vida.





III. SEMPRE HI HA UN MOTIU

Quan la subinspector i un servidor sortíem, arribaren els de la Científica. De blanc impol·lut, amb tota la parafernàlia que havien popularitzat les sèries aquestes d'investigadors que omplen de merda la programació televisiva de les llars i que sempre estan farcides de diàlegs penosos, confiàvem que la seva feina ens pogués aportar alguna cosa per anar tirant.

—Home, Jaume, com va tot?

—A nosaltres millor que a aquest pollastre. L'han deixat ben fregit. Quatre o cinc trets al tòrax i un al cap. Ja em direu.

—D'acord, avui a la tarda et passo l'informe. Per cert, ens cal un porter per a l'equip, per què no t'hi apuntes?

—Fa temps que estic retirat.

—Va, home, ens ho passem molt bé. Avui a les vuit a les pistes de Can Ricart. Jugam contra uns xitxaretl·los del Servei de Trànsit. Comptem amb tu?

—Fet, em vendrà bé distreure'm una mica.

—D'acord. Benvingut a la ciutat.

No vaig fixar-me en el rostre de l'inspector Mateu, el cap d'aquella unitat de la Científica, i per tant no podia saber com havia estat el to de la seva benvinguda. Però diria que hi havia un punt de sarcasme a la seva veu, un no sé què de mala bava. Aquell home adorava la seva feina i nosaltres podíem estar tranquils. Si hi havia cap mena de rastre, cap petita pista que pogués ajudar-nos a resoldre el cas, ells la trobarien. Coneixia el Mateu des de feia vint anys. Segur que aquella tarda trauria



la freixura per la boca. Però necessitava nous hàbits de socialització. Les caixes podien esperar.

La putada era la ubicació d'aquell locutori. D'ençà que havien fet la remodelació del mercat, davant per davant de l'establiment hi havia tot un seguit d'apartaments tutelats per a gent gran. Allò volia dir una gernació de curiosos a la qual se sumaven els repartidors dels camions empenyats perquè no podien maniobrar per descarregar les seves mercaderies, tots els immigrants que omplien els edificis dels carrerons propers i que havien sortit a veure què passava, i la gent que hi havia dins el local quan s'havien produït els fets i que eren interrogats pels meus companys. La subinspectora es va afegir a la tasca i, mentre jo mirava de suportar aquella pudor dolcenca, provocada a parts iguals per la presència d'una subestació de recollida de fems pneumàtica i pels magatzems del peix, una pudor molt pitjor que la de qualsevol cadàver, va aparèixer la jutgessa Méndez.

—Bon dia, inspector, què tenim?

—Un tipus amb quatre trets. Encara no sabem res més.

—D'acord, Fuster, tranquils, que no us posaré entrebancs. Ja saps que m'agrada que aquesta ciutat estigui neta de xusma.

—Sí, jutgessa.

No em va dir res, va entrar al locutori, amb supèrbia, esclafant-ho tot amb les seves botes elegantíssimes de pell de cocodril. Devien pagar bé per devers el Ministeri de Justícia. No hi havia calçat que li pogués escaure millor.

Mitja hora més tard érem tots quatre a comissaria. A mi m'hauria agradat més anar a berenar, per allò de fer pinya tots plegats, però es veu que ja no s'estilava. Només ho feien els veterans. I la subinspectora estava d'una mala hòstia que qualsevol proposava anar a fer les primeres birres matineres. Segur que sortiria amb un dels seus típics discursos sobre l'eficiència i la professionalitat que tant li agradava amollar de tant en tant. Normalment quan la nit abans se li havien frustrat les expectatives amb el pollastre de torn. Llavors pagàvem tots la seva mala llet. O això suposàvem. Només feia quinze dies que treballava amb ella i ja la coneixia com si l'hagués parit. No estava per hòsties, la subinspectora Llinàs.

Així que els quatre ens posàrem a treballar amb la llum halògena de la comissaria. No sé qui havia dissenyat l'edifici, però el dia que a la facultat donaven lliçons d'aprofitament de l'energia lumínica mediterrània, se n'havia anat d'Erasmus. Vaja edifici malparit... Gairebé m'enyorava de la rònega comissaria de València. Per favor.

—Molt bé, Martínez, comença tu. Què tenim?

—L'home es diu José Ramón Compay, trenta-vuit anys, dominicà. Segons la propietària del locutori, fa uns cinc anys que va arribar a Barcelona. Era client habitual del local, vivia per allà a la vora i hi anava a diferents hores, els matins a escriure correus i l'horabaixa a telefonar. Un patró de conducta ben habitual i més si telefonava a Santo Domingo. Ella ha vist tres nois joves entrar, no han dit res, se li han acostat, li han disparat i han marxat. Els esperava un quart amb un cotxe en marxa i han fugit corrents. Ni tan sols els ha pogut veure bé. Només ha dit que n'hi ha un que és ros. També tenc el testimoni d'un dels clients. Assegura que eren tres, que a la víctima no li han dit ni una sola paraula i que ha sentit cinc trets. Tots anaven vestits normals, els tres amb texans. Però no recorda si n'hi havia cap de ros o no.

—Típica amnèsia selectiva posttraumàtica —el Carmona.

—No sabia que estassis fent un curset de psiquiatria —la subinspector, amb mala folla.

—Alguns volem fer carrera —ràpid, incisiu, el Carmona, atacant a la jugular. Era clar que tenia ganes de follar-se-la i no ho dissimulava.

—Carrera? Ja pots anar fent un curset de llepaculs i no de psiquiatria —ella, tornant-s'hi, dura, calenta.

—Això és tot, inspector —el Martínez, amb cara de no entendre de què anava la pel·lícula entre aquell parell.

—D'acord. Dignes, Damià, què tens tu?

—Dos testimonis més els han vist sortir, tranquils, joves, ben pentinats, amb texans tots tres. El cotxe és un Seat León, amb matrícula de Barcelona, de color groc. Serà quasi impossible trobar-lo, és el cotxe, el model i el color preferit pels «quillets» de mitja ciutat. Només a Barna, a l'àrea metropolitana, pot haver-hi uns vuit mil cotxes com aquest. Qui semblava el líder era el ros. Han sortit molt tranquils i han marxat corrents, com si fossin uns autèntics professionals.

—I per què no haurien de ser-ho?



ÍNDEX

I. Puta butaner	9
II. Un <i>gruyère</i> a Santa Caterina	13
III. Sempre hi ha un motiu.....	19
IV. Una agenda negra	29
V. Seat León amb sorpresa	33
VI. Refotuts periodistes	41
VII. Una caseta al mig de la neu	47
VIII. Torrent de les Flors	53
IX. Una decisió meditada	57
X. Contractes familiars	61
XI. Del frankfurt al kebab	67
XII. Xinatown	73
XIII. No hi ha mal que cent anys duri	79
XIV. Nazis.....	83
XV. Merda a la bolonyesa	89
XVI. Vuit sota zero	97
XVII. Matar es porc en divendres	103
XVIII. Súplica.....	109
XIX. Escamot d'acció	117
XX. Els vaixells mai no tornen buits	123





158 Índex

XXI. A tots els porcs els arriba el seu Sant Martí.....	129
XXII. Balena a la vista	137
XXIII. Un esplet d'hòsties	143
XXIV. Desembre	147

